

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0824U003210

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 10-10-2024

Статус: Наказ про видачу диплома

Реквізити наказу МОН / наказу закладу: Наказ Ректора Львівського національного університету імені Івана Франка від 11.11.2024 р. № 1624

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Рибак Ольга Олександрівна

2. Olha O. Rybak

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-4501-1534

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 081

Назва наукової спеціальності: Право

Галузь / галузі знань: право

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Право

Дата захисту: 23-10-2024

Спеціальність за освітою: Право

Місце роботи здобувача: Львівський національний університет імені Івана Франка

Код за ЄДРПОУ: 02070987

Місцезнаходження: вул. Університетська, буд. 1, Львів, 79000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ДФ 35.051.190_ID 6917

Повне найменування юридичної особи: Львівський національний університет імені Івана Франка

Код за ЄДРПОУ: 02070987

Місцезнаходження: вул. Університетська, буд. 1, Львів, 79000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Львівський національний університет імені Івана Франка

Код за ЄДРПОУ: 02070987

Місцезнаходження: вул. Університетська, буд. 1, Львів, 79000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 10.63, 10.63.37

Тема дисертації:

1. Право на відпочинок та юридичні гарантії його реалізації.
2. The right to rest and legal guarantees of its implementation.

Реферат:

1. У дисертаційній роботі досліджено поняття, правову природу та значення гарантій реалізації права на відпочинок відповідно до ст. 45 Конституції України. З огляду на формулювання «кожен, хто працює» визначається коло осіб, які вправі претендувати на його реалізацію. Досліджено фактичний стан гарантій права на відпочинок та механізм їхньої реалізації. Розглянуто також співвідношення робочого часу і часу відпочинку, як юридичних категорій. Доведено, що термін «час відпочинку» варто розуміти як вільний від виконання трудових обов'язків час. Як варіант, пропонується позначати його у законодавстві терміном «позаробочий час». Наведено, як зразок, норми законодавства деяких зарубіжних країн, які стосуються визначення позаробочого часу. Системно проаналізовано нормативно-правові акти, які здійснюють законодавче забезпечення права на відпочинок. Наведено перелік нормативно-правових актів, які здійснюють правове забезпечення права на відпочинок з урахуванням практики Конституційного Суду України, норм Кодексу законів про працю України та думки провідних науковців у галузі трудового права.

Відображено практику Європейського суду з прав людини щодо захисту права працівників на відпочинок передбачених Конвенцією про захист прав людини та основоположних свобод. Проаналізовано ратифіковані Україною конвенції МОП, що стосуються часу відпочинку, та вказано на необхідність імплементації в українське законодавство ще деяких важливих Конвенцій. Розглянуто так звану концепцію відмови «opt-out», що означає відступ від стандарту тривалості робочого часу за погодженням із працівниками, тобто можливість коригувати тривалість робочого часу з огляду на інтереси працівника та вид виконуваної роботи. Проаналізовано стандарти у сфері реалізації прав на відпочинок окремих категорій працівників, що містяться у конвенціях МОП, директивах та регламентах. Досліджено норму тривалості робочого часу, закріплену у Кодексі законів про працю України, порівняно з міжнародними нормативно-правовими актами, зокрема Конвенціями Міжнародної організації праці, Європейською соціальною хартією, Хартією основних прав Європейського союзу та іншими. Розглянуто забезпечення права на відпочинок шляхом дотримання режиму робочого часу та наголошено на важливості його легітимного визначення та окреслення при цьому основних елементів цієї правової категорії. Розглянуто загальні та спеціальні режими робочого часу та їх правові характеристики. Надається визначення відпустки, проаналізовано її види та стан нормативно-правового забезпечення, зокрема і в нормах Конституції України. Для підсилення рівня гарантованості цього виду часу відпочинку обґрунтовано вживання терміна «щорічна оплачувана відпустка», наголошено на обов'язковій оплачуваності та регулярності її надання. Досліджено виникнення права на відпустку працівника, який перебуває у трудових відносинах, та вказано умови його реалізації, насамперед за наявності необхідного для цього трудового стажу. Здійснено аналіз наукової літератури щодо ознак щорічних оплачуваних відпусток. Запропоновано виділити дві групи ознак, що у сукупності характеризуватимуть цю форму часу відпочинку: базові, які притаманні всім видам відпусток, та особливі. Доведена необхідність надання щорічних оплачуваних відпусток для оптимального поєднання робочого та позаробочого часу. Розглянуто порядок надання відпусток, зокрема щодо погодження строків їх надання, які мали б узгоджуватись за попередньою домовленістю між роботодавцем та працівником. Внесено пропозиції щодо вдосконалення правового регулювання надання щорічних основних та додаткових оплачуваних відпусток на основі аналізу нормативно-правових актів у цій сфері.

2. The dissertation clarifies the guarantees of the right to rest realisation in accordance with Art. 45 of the Constitution of Ukraine. The feature of this right is determined, in connection with the need to establish the basic bases concerning the restoration of health, physical and mental abilities of employees. In view of the wording «everyone who works» the number of persons who are entitled to claim for its realization is defined and it covers all workers in employment relationships, persons, who works under civil contracts and other persons, who perform a paid work. The foreign legislation in this field is analyzed and parallels with national legislation are drawn. The importance of following to the principle of equality in the right to rest has been emphasized, as the problem of gender inequality, which is extremely relevant in our time. The sociological aspect of the right to rest in this sphere has been investigated. A systematic analysis of the regulatory legal acts that provide legislative support for the right to rest has been conducted. A list of regulatory legal acts that ensure the legal provision of the right to rest is presented, taking into account the practice of the Constitutional Court of Ukraine, the provisions of the Labor Code of Ukraine, and the opinions of leading scholars in the field of labor law. The practice of the European Court of Human Rights regarding the protection of workers' rights to rest, as provided by the Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms, is reflected. An analysis of the ILO conventions ratified by Ukraine concerning rest time is provided, and the necessity for the implementation of several important conventions into Ukrainian legislation is highlighted. The so-called concept of refusal "opt-out" is considered, which means a deviation from the standard of the duration of working hours in agreement with employees, that is, the possibility to adjust the duration of working hours in view of the interests of the employee and the type of work performed. The standards in the field of implementation of the rights to rest of certain categories of workers contained in the ILO conventions, directives and regulations were analyzed. The norm of the duration of working hours, enshrined in the Code of Labor Laws of Ukraine, was studied in comparison with international legal acts, in particular the Conventions of the International Labor Organization, the European Social Charter, the Charter of

Fundamental Rights of the European Union and others. Ensuring the right to rest by observing the working time regime is considered and the importance of its legitimate definition and delineation of the main elements of this legal category is emphasized. General and special regimes of working hours and their legal characteristics are considered. The definition of leave is given, its types and the state of regulatory and legal support are analyzed, in particular, in the norms of the Constitution of Ukraine. In order to strengthen the level of guarantee of this type of rest time, the use of the term "annual paid leave" is substantiated, emphasizing the mandatory payment and regularity of its provision. The origin of the right to vacation of an employee who is in labor relations has been studied, and the conditions for its implementation have been indicated, primarily if there is the necessary work experience for this. An analysis of the scientific literature on the characteristics of annual paid leaves was carried out. It is proposed to distinguish two groups of features that will collectively characterize this form of rest time: basic, which are inherent in all types of vacations, and special. The need to provide annual paid leaves for an optimal combination of working and non-working time has been proven. The procedure for granting leaves was considered, in particular, regarding the agreement on the terms of their granting, which should be agreed upon by prior agreement between the employer and the employee. Proposals have been made to improve the legal regulation of annual basic and additional paid leaves based on the analysis of regulatory acts in this area.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- 1. Маланчук (Рибак) О.О. Конституційне закріплення права на відпочинок як державна гарантія його реалізації. Вісник Львівського університету. Серія юридична. 2019. Вип. 69. С. 111-116.
- 2. Rybak O.O. Forms of realization of the right to rest: Ukrainian realities and foreign experience. *Juris Europensis Scientia*. 2020. Вип. 3. С. 50-54.
- 3. Рибак О.О. Відпустка як різновид часу відпочинку. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2021. № 7. С. 120-123.
- 4. Рибак О.О. Гарантії реалізації права на щорічні оплачувані відпустки. Вісник Львівського університету. Серія юридична. 2023. Вип. 77. С. 226-234.
- 5. Рибак О.О. Понаднормовий робочий час: проблеми впровадження та застосування. *Прикарпатський юридичний вісник*. 2023. Вип. 6 (53). С. 67-71.
- 6. Рибак О.О. Міжнародно-правові акти та їх вплив на законодавство України, що регулює право на відпочинок. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2024. № 3. С. 248-251.
- 7. Rybak O. O. Normative legal support of the right to rest in Ukraine. *Актуальні проблеми соціального права. Матеріали міжнародної науково-практичної конференції «Українська правнича наука та її вплив на сучасні реформи» (до 95- річчя Цигилика Теодара Івановича) (6 грудня 2019 року)*. Львів: Юридичний факультет Львівського національного університету імені Івана Франка, 2020. С. 211-213.
- 8. Rybak O. O. Analysis of the duration of weekly rest periods of employees. *XIX Міжнародна студентсько-аспірантська наукова конференція "Актуальні проблеми прав людини, держави та правової системи" (18-19 квітня 2020 року)*. Львів: Юридичний факультет Львівського національного університету імені Івана Франка, 2020. С. 174-175.
- 9. Рибак О.О. Особливості правового регулювання перерви для відпочинку і харчування вітчизняним та зарубіжним законодавством. *Матеріали XXVII звітної науково-практичної конференції (5-6 лютого 2021*

р.). Львів: Юридичний факультет Львівського національного університету імені Івана Франка, 2021. С.44-46.

- 10. Рибак О. О. Законодавство Франції про час відпочинку. XXVI звітна науково-практична конференція «Проблеми державотворення і захисту прав людини в Україні» (6-7 лютого 2020 року). Львів: Юридичний факультет Львівського національного університету імені Івана Франка, 2020. С. 43-44.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість: підвищення продуктивності праці

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Планується до впровадження

Зв'язок з науковими темами: № 0119U002400; №0122U200644

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Пилипенко Пилип Данилович
2. Рупр D. Rypurenko

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.05

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-3382-3033

Додаткова інформація: Scopus Author ID: 57211794948; Web of Science Researcher ID: GMX-3153-2022;
<https://scholar.google.com/citations?hl=uk&user=HPiMZi0AAAAJ>

Повне найменування юридичної особи: Львівський національний університет імені Івана Франка

Код за ЄДРПОУ: 02070987

Місцезнаходження: вул. Університетська, буд. 1, Львів, 79000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Мельник Костянтин Юрійович
2. Kostiantyn Y. Melnyk

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.05

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-8960-0234

Додаткова інформація: Scopus Author ID: 57208034072; Web of Science Researcher ID: J-7829-2016;
<https://scholar.google.com.ua/citations?user=HxYfDbQAAAAJ>

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08571096

Місцезнаходження: пр-т Л. Ландау, 27, Харків, Харківський р-н., 61080, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Середа Олена Григорівна

2. Olena H. Sereda

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.05

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-8252-1963

Додаткова інформація: Scopus Author ID: 57212605516; Web of Science Researcher ID: ABH-7537-2020;
<https://scholar.google.ru/citations?user=cuyOuwgAAAAJ>

Повне найменування юридичної особи: Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

Код за ЄДРПОУ: 02071139

Місцезнаходження: вул. Пушкінська, буд. 77, Харків, Харківський р-н., 61024, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Рим Олена Михайлівна

2. Olena M. Rym

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.05

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-3364-2830

Додаткова інформація: Scopus Author ID: 57211781974; Web of Science Researcher ID: AAI-5995-2020;
<https://scholar.google.com.ua/citations?user=YRAogbMAAAAJ>

Повне найменування юридичної особи: Львівський національний університет імені Івана Франка

Код за ЄДРПОУ: 02070987

Місцезнаходження: вул. Університетська, буд. 1, Львів, 79000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Синчук Світлана Миколаївна
2. Svitlana M. Synchuk

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.05

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-2711-5919

Додаткова інформація: Scopus Author ID: 57226867646; Web of Science Researcher ID: AAU-9926-2021;
<https://scholar.google.com.ua/citations?user=NDeshnYAAAAJ>

Повне найменування юридичної особи: Львівський національний університет імені Івана Франка

Код за ЄДРПОУ: 02070987

Місцезнаходження: вул. Університетська, буд. 1, Львів, 79000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Бурак Володимир Ярославович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Бурак Володимир Ярославович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Жак Ольга Володимирівна

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна